

<http://www.maturskiradovi.net/>

Еколошки менаџмент

Загађење ваздуха у Србији

-семинарски рад-

1. Увод

Чист ваздух је основ за здравље и живот људи читавог екосистема. Ваздух је смеша гасова која чини атмосферу, а састоји се приближно од 4/5 азота, 1/5 кисеоника и врло малих количина племенитих гасова, угљен диоксида, водоника, озона, водене паре и разних нечистоћа. Неволје настају када се овај однос поремети.

Загађени ваздух утиче на различите начине на здравље људи и читав екосистем. Атмосфера служи и као средство транспорта загађујућих материја до удаљених локација и као средство загађења копна и воде. Загађење ваздуха зависи првенствено од типа загађивача.

Главни извори загађења ваздуха су загревање станова, индустријске активности и саобраћај. Најчешће загађујуће материје су угљенмоноксид (ЦО), сумпордиоксид (CO_2), азотдиоксид (NO_2), микрочестице чађи. Специфичне загађујуће материје ваздуха су и олово, кадмијум, манган, арсен, никл, хром, цинк и други тешки метали и органски спојеви који настају као резултат различитих активности.

Угљен моноксид (ЦО) је веома отрован гас, без боје мириса и укуса. Овај гас настаје приликом непотпуног сагоревања фосилних горива. Концентрација од 1% ЦО у ваздуху је смртоносна. Угљен моноксид је токсичан у високим концентрацијама и индиректно доприноси глобалном загревању као прекурсор озона. Емисије потићу углавном од саобраћаја. У Европи се емитује око 125 М тона, или 11% од укупне светске емисије овог гаса. Процењује се да емисија сумпорног диоксида (CO_2) у Европи износи 39 М-тона годишње. Емисија CO_2 једињења драстично је већа у зимском него у летњем периоду, због сагоревања фосилних горива. Зимски смог појављује се најчешће и највише у централно, јужној и југоистој Европи. Зато су власти у државама ових региона кренуле у кампању за редукцију употребе возила у централним градским деловима. Концентрација CO_2 у атмосфери западно-европских градова приметно је опала у односу на 1970. годину. Пад концентрације CO_2 у атмосфери резултат је редукције коришћења фосилних горива у загревању домаћинства.

Емитоване киселе супстанце као што су CO_2 и азот диоксид (NO_2) у атмосфери се могу задржати и до неколико дана и за то време прећи раздаљину од преко неколико хиљада километара, где се преобразују у сулфурну и азотну киселину. Примарни полутанти CO_2 и NO_2 и њихови реакциони производи након њихове депозиције и промене падају на површину земље и површинских вода (киселе кише) где узрокују закисељавање средине.

Ефекти ацидификације одражавају се на: водене организме који су осетљиви на повећање pH и повећање токсичних метала у води, биљке су осетљиве на повећање концентрације хидрогенових јона у земљишту, људи такође трпе последице ацидификације због конзумирања површинске или подземне воде које често имају непримерен pH и повећану концентрацију метала.

Својом делатношћу човек је изменио првобитни састав атмосфере, земљишта и воде. Загађујуће материје из многих извора загађења, неизбежних пратилаца

урбаног живота, у облику гаса, дима, прашине, пепела, чврстог отпада и отпадних вода убацују се у ваздух, земљиште и воду мењајући их.

Угрожени су човеково здравље и његова животна средина јер нису успели да се прилагоде променама. Јавља се низ оболења која у основи нису нова, али су постала доминантна и у врху листе узорка смрти.

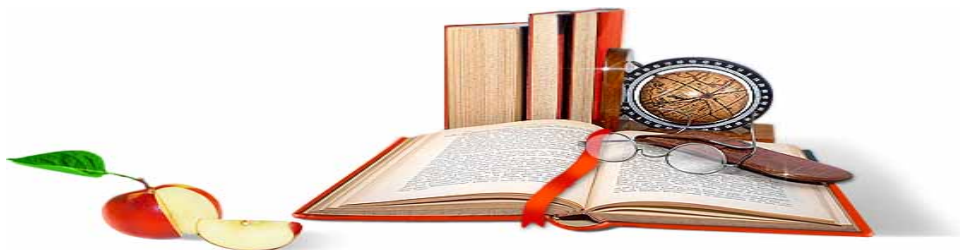
У 10 водећих земаља Европе око 20% свих узрока смрти припада малигним болестима, од чега 1/3 респираторном систему. 10% смртности настаје услед акутних респираторних инфекција. Повећан је број оболелих од анемија, алергија, имунолоских, генетских и неуротских поремећаја, поремећаја метаболизма. Пут уношења загађујућих материја у организам је инхалацијом, ингестијом и транскутано. Зна се да изложеност путем инхалације зависи од концентрације загађујућих материја, дужине изложености, физичке активности, узраста и пола. Изложеност путем ингестије је мање разрађена јер би се за сваку врсту хране морао рачунати унос за животни век, али је сигурно да се конзумирањем загађених житарица, воћа и поврћа као и загађене хране животињског порекла уносе различите токсичне материје. За канцерогене материје нема безбедне границе вредности, док за неканцерогене постоје дефинисане вредности захваљујући компензаторним процесима у изложеном организму.

Економске штете су велике. Повећана је топлота земљишта и смањена количина падавина. Падају киселе кисе. Загађује се земљиште и пливички водоносни слојеви. Оштећује се биљни свет а тиме омета процес самопречисћавања ваздуха. Поремећен је ланац исхране. Брзо настаје ерозија грађевинског материјала, пропадају споменици културе, веће је прљање станова, местаја, рубља. Сваку промену у саставу и стању ваздуха, која прелази границу прилагодљивости људског организма и доводи до његовог оболевања, називамо аерозагађењем.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET -----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.MATURSKI.NET)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHUVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com